

Научно здружение на ендокринолози
и дијабетолози на Македонија

Scientific association of endocrinologists
and diabetologists of Macedonia

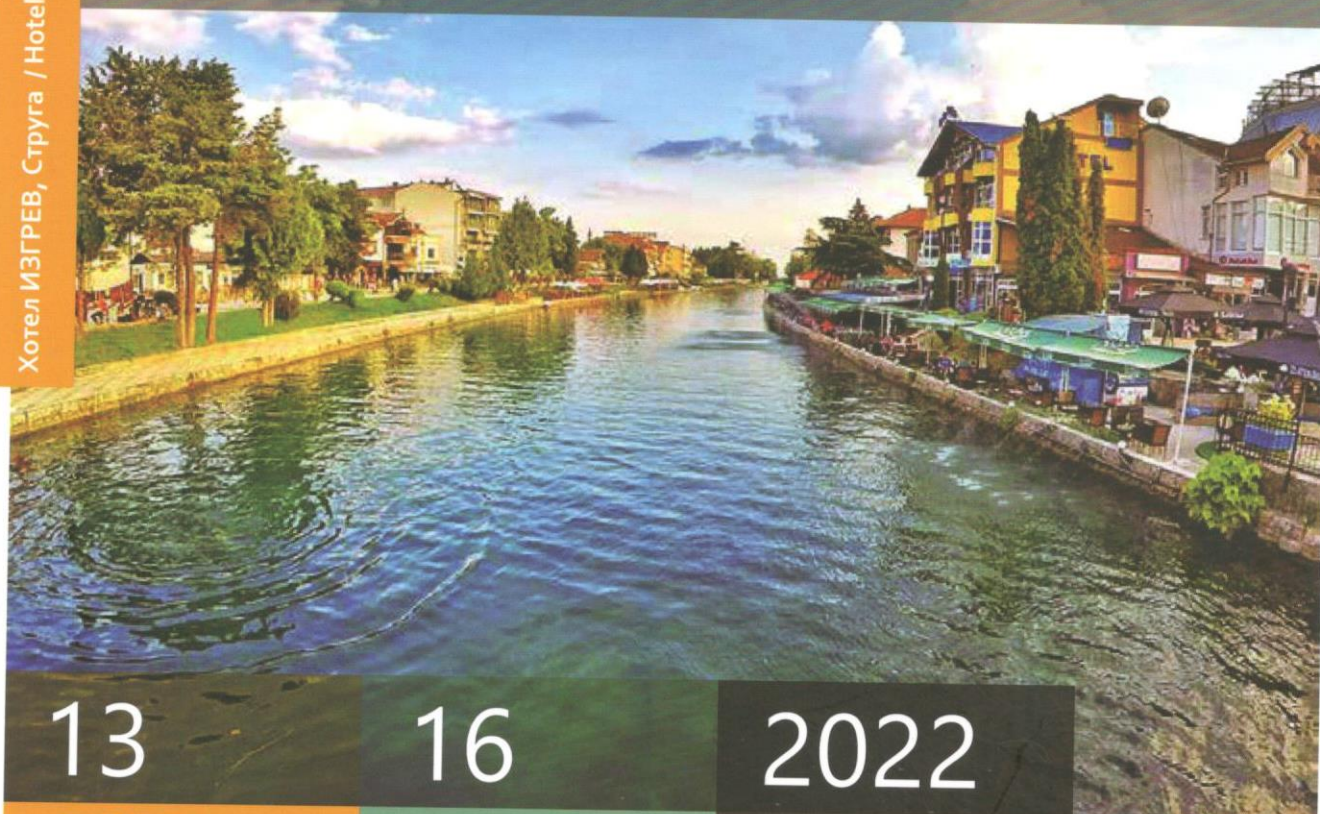
Универзитетска клиника за ендокринологија,
дијабетес и метаболички нарушувања,
Медицински Факултет, Универзитет
"Св. Кирил и Методиј" - Скопје

University Clinic of Endocrinology, Diabetes
and Metabolic Disorders,
Medical Faculty,
University "Ss Cyril and Methodius" - Skopje

Хотел ИЗГРЕВ, Струга / Hotel IZGREV, Struga

КНИГА НА АПСТРАКТИ ABSTRACT BOOK

13

ОКТОМВРИ

16

october

2022

6^{-ти}
th

МАКЕДОНСКИ
КОНГРЕС ПО
ЕНДОКРИНОЛОГИЈА
со меѓународно
учество

MACEDONIAN
CONGRESS of
ENDOCRINOLOGY
with international
participation

7^{-ми}
th

ДИЈАБЕТОЛОШКИ
ДЕНОВИ ВО
МАКЕДОНИЈА
со меѓународно
учество

DIABETES
DAYS
IN MACEDONIA
with international
participation

WWW.NZEDM.MK

СТРУГА, Р. С. МАКЕДОНИЈА
STRUGA, R. N. MACEDONIA

ИНФОРМАЦИИ ЗА КОНГРЕСОТ

Претседател на Конгресот

проф. д-р Татјана Миленковиќ

Потпретседатели на Конгресот

Доц. Саша Јовановска Мишевска

Научен соработник д-р Ирфан Ахмети

Генерален секретар на Конгресот

Доц. д-р Искра Битоска

Комитети

Претседател на Научен комитет

Проф. д-р Татјана Миленковиќ

Претседател на Организационен комитет

д-р Надица Божиновска

Членови на Научен комитет

Научен соработник д-р Ирфан Ахмети

Доц. д-р Искра Битоска

Проф. д-р Невена Лабан Гучева

Проф. д-р Снежана Марковиќ

Доц. д-р Саша Јовановска Мишевска

Проф. д-р Ивица Смоковски

Научен советник д-р Тошо Плашески

Проф. д-р Славица Шубеска Стратрова

Членови на Организационен комитет

Асс. д-р Билјана Тодорова

Асс. д-р Александра Стевчевска

Д-р Катерина Адамова

Асс. д-р Татјана Бајрактарова Прошева

Асс. д-р Арѓент Муча

Д-р Ивана Младеновска Стојковска

Асс. д-р Марија Живковиќ

Асс. д-р Цветанка Волкановска Илијевска

GENEAL INFORMATION

President of the Congress

Prof. Dr. Tatjana Milenkovic

Vice Presidents of the Congress

Ass. Prof. Dr. Sasha Jovanovska Mishevaska

Ass. Prof. Dr. Irfan Ahmeti

Secretary General of the Congress

Ass. Prof. Dr. Iskra Bitoska

Committees

President of the Scientific Committee

Prof. Dr. Tatjana Milenkovic

President of the Organizational Committee

Dr. Nadica Bozhinovska

Members of the Scientific Committee

Ass. Prof. Dr. Irfan Ahmeti

Ass. Prof. Dr. Iskra Bitoska

Prof. Dr. Nevena Laban Gucheva

Prof. Dr. Snezhana Markovic

Ass. Prof. Dr. Sasha Jovanovska Mishevaska

Prof. Dr. Ivica Smokovski

Ass. Prof. Dr. Tosho Plasheski

Prof. Dr. Slavica Shubeska Stratrova

Members of the Organizational Committee

Ass. Dr. Biljana Todorova

Ass. Dr. Aleksandra Stevchevska

Dr. Katerina Adamova

Ass. Dr. Tatjana Bajraktarova Prosheva

Ass. Dr. Argjent Mucha

Dr. Ivana Mladenovska Stojkovska

Ass. Dr. Marija Zivkovic

Ass. Dr. Cvetanka Volkanovska Ilijevska

patients treated with Empa, weren't statistically significant differences in age, sex, BMI, duration of diabetes, and number of patients treated with insulin. Both agents (OWSema and Empa) achieved statistically significant HbA1c reduction after 6, 12, and 18 months (9.2; vs. 7.6; 6.7; 6.6, and 9.3; vs. 7.5; 7.2, 7.5%, respectively) treatment. There weren't differences in the value of creatinine between the visits in both groups. During the period of 2 years, 3 patients (5%) died, all with multiple comorbidities from the Empa group. One patient from Empa group was hospitalized because of acute pulmonary oedema and two from the OWSema group because of TIA and acute coronary syndrome. The median decrease in weight was more pronounced in the OWSema group (6,0 vs. 4,0kg). Five patients stop the treatment with Empa because of a simple urinary infection, and one stop the OWSema because of GIT intolerance. Eight patients did not tolerate the dose of 1mg, and they continue with 0,5mg OWSema. **Conclusion.** Once weekly semaglutide and empagliflozine are efficacy and safe for treatment of T2DM.

13. ЗАСТАПЕНОСТ НА МЕТАБОЛИЧЕН СИНДРОМ КАЈ ПАЦИЕНТКИ ВО ПОСТМЕНОПАУЗА СО ПАТОЛОШКИ ПРОМЕНИ НА ЕНДОМЕТРИУМОТ

Ана Коцевска¹, Славица Шубеска Стратрова², Кристина Скепаровска¹, Димитар Георгиев¹

¹ ЈЗУ Специјализирана Болница за Гинекологија и Акушерство "Мајка Тереза" – Скопје

² ЈЗУ Универзитетска Клиника за Ендокринологија, Дијабет и Метаболни нарушувања-Скопје

Вовед: По менопаузата, жените имаат поголема веројатност да развијат метаболичен синдром, комбинација на состојби кои вклучуваат висок крвен притисок, централен обезитет, покачени нивоа на холестерол, триглицериди во крвта и покачена гликемија. Дебелината на ендометриумот во постменопауза треба да е под 5мм, а секое задебелување укажува на можно постоење на полип, хиперплазија или карцином.

Цели: Да се утврди застапеноста на метаболичен синдром кај постменопаузални пациентки со фракционирана експлоративна киретажа и нивоата на одредени биохемиски и хормонски параметри. Материјал и методи: Во студијата учествуваа 60 пациентки во постменопауза кај кои беше направена експлоративна киретажа поради абнормално крварење од утерус или ултразвучно детектирани промени на ендометриумот. Присуството на метаболичен синдром се утврдуваше според соодветни критериуми. Беа направени биохемиски и хормонски анализи. **Резултати:** Од вкупно 60 пациентки во постменопауза, кај 40 (66,7%) беше утврдено присуство на метаболичен синдром, а 20 (33,3%) немаа метаболичен синдром. Пациентките со метаболичен синдром беа постари од тие без метаболичен синдром ($p = 0.05$), имаа сигнификантно повисоки вредности на индексот на телесна маса ($p=0.0001$), обемот на половина ($p=0.0001$), гликемија ($p=0.021$), HbA1c ($p=0.017$), триглицериди ($p=0.026$), систолен и дијастолен крвен притисок ($p=0.001$) и сигнификантно понизок ХДЛ холестерол ($p=0.008$), во однос на пациентките без метаболичен синдром. Статистички значајна разлика не докажавме во однос на нивоата на вкупниот холестерол, ЛДЛ холестерол, TSH, тироксин, инсулин, FSH, LH и естрадиол.

Заклучок: Овие податоци потврдија дека дури 66,7% од постменопаузалните испитанички имаа метаболичен синдром со поголем степен на дебелина, и тоа централна дебелина, повисоки вредности на гликемијата и HbA1c, повисоки вредности на триглицеридите, понизок HDL холестерол, повисок систолен и дијастолен крвен притисок, кои претставуваат ризик фактори за кардиоцереброваскуларни и други компликации, вклучувајќи ги и промените на ендометриумот.

METABOLIC SYNDROME IN PERIMENOPAUSAL PATIENTS WITH FRACTIONAL EXPLORATIVE CURETTAGE

Ana Kocavska¹, Slavica Shubeska Stratrova², Kristina Skeparovska¹, Dimitar Georgiev¹

¹ Specialized Hospital for Gynecology and Obstetrics «Mother Teresa» - Skopje

² University Clinic for Endocrinology, Diabetes and Metabolic Disorders - Skopje

Introduction: After menopause, women are more likely to develop metabolic syndrome, a combination of conditions that includes high blood pressure, excess belly fat, elevated levels of cholesterol or other lipids in the blood, and elevated blood sugar. The thickness of the endometrium in postmenopause should be below 5 mm, and any thickening indicates the possible existence of a polyp, hyperplasia or cancer. **Objectives:** To determine the prevalence of metabolic syndrome in postmenopausal patients with fractional explorative curettage and the levels of certain biochemical and hormonal parameters. Material and methods: 60 postmenopausal women who underwent explorative curettage due to abnormal uterine bleeding or ultrasound-detected endometrial changes participated in the study. The presence of metabolic syndrome was determined according to appropriate criteria.

Biochemical and hormonal analyzes were performed. **Results:** Out of a total of 60 postmenopausal women, 40 (66.7%) had metabolic syndrome, and 20 (33.3%) did not have metabolic syndrome. Patients with metabolic syndrome were older than those without metabolic syndrome ($p=0.05$), had significantly higher values of body mass index ($p=0.0001$), waist circumference ($p=0.0001$), glycemia ($p=0.021$), HbA1c ($p=0.017$), triglycerides ($p=0.026$), systolic and diastolic blood pressure ($p=0.001$) and significantly lower HDL cholesterol ($p=0.008$), compared to patients without metabolic syndrome. We did not prove a statistically significant difference in levels of total cholesterol, LDL cholesterol, TSH, thyroxine, insulin, FSH, LH and estradiol. **Conclusion:** These data confirmed that 66.7% of postmenopausal women had metabolic syndrome with a higher degree of obesity (especially central obesity) higher glycemic and HbA1c levels, higher triglyceride levels, lower HDL cholesterol, higher systolic and diastolic blood pressure, which represent risk factors for cardiovascular and other complications, including endometrial changes.

14. ИНФОРМИРАНОСТ НА ПАЦИЕНТИТЕ СО ДИЈАБЕТЕС ТИП 2 ЗА ПРЕВЕНЦИЈА НА ХРОНИЧНИТЕ КОМПЛИКАЦИИ ОД ДИЈАБЕТОТ

Маријана Митева¹, Валентина Велкоска Накова¹

¹Клиничка болница, Штип, Р.С. Македонија

Вовед: Лицата со дијабетес имаат зголемен морбидитет и морталитет поради акутните и хронични компликации кои ги предизвикува дијабетот. За превенција на истите потребна е едукација на пациентите и редовни скрининг прегледи. **Материјали и методи:** На 57 последователни пациенти со дијабетес, кои ги посетија Центарот за дијабет во Клиничката болница во Штип им се подели анонимен прашалник. Прашалникот се состоеше од 15 прашања поврзани со информираноста на пациентите за хроничните компликации кои ги предизвикува дијабетот и честотата на скрининг прегледи кои секој пациент ги изведува.

Резултати: Пациентите беа на просечна возраст од 63 години, од кои 38 беа жени и 19 мажи, со просечно времетраење на дијабетот од околу 9 години. Дваесет и шест или 46% од испитаниците биле запознаени со компликациите од дијабетот, а 31 испитаник или 54% не биле запознаени. Дваесет и шест проценти од испитаниците не проверувале редовно HbA1c, липиди и микропротеинурија во урина, 30% не го мереле редовно крвниот притисок, 56% не правеле преглед на очно дно еднаш годишно и 69% не ги самопрегледувале своите стапалата. **Заклучок:** Неопходни се редовни едукации кај лицата со дијабетес за компликациите од истиот, бидејќо голем е процентот на лица кои не се запознаени со компликациите и не изведуваат скрининг прегледи за истите.

AWARENESS OF COMPLICATIONS OF DIABETES MELLITUS AMONG TYPE 2 DIABETIC PATIENTS

Marijana Miteva¹, Valentina Velkoska Nakova¹

¹Clinical Hospital, Stip, R.N. Macedonia

Introduction: People with diabetes have increased morbidity and mortality due to the acute and chronic complications caused by diabetes. Patient education and regular screening examinations are required for prevention. **Materials and methods:** Fifty-seven consecutive patients with diabetes who visited the Diabetes Center at the Clinical Hospital in Shtip filled out an anonymous questionnaire. The questionnaire consisted of 15 questions related to patients' awareness of chronic complications caused by diabetes and the frequency of screening examinations performed by each patient. **Results:** Patients had a mean age of 63 years, 38 were women and 19 men, with a mean duration of diabetes of about 9 years. Twenty-six or 46% of patients were familiar with the complications of diabetes, and 31 or 54% were not. Twenty-six percent of patients did not regularly check HbA1c, lipids and microproteinuria in urine, 30% did not measure blood pressure regularly, 56% did not have a fundus examination once a year, and 69% did not self-examine their feet. **Conclusion:** Regular education is necessary for people with diabetes about its complications, because the percentage of people who are not familiar with the complications and do not perform screening examinations is very high.